

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit
a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petit
vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod«
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vratajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafejeva ulica 8/5
Telefon St. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8 — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri poštnem tekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

INDIJCI ODREKAJO POKORŠČINO

S povratkom Gandhija se je zopet poživelja akcija za državljanško nepokorščino — Velike demonstracije ob prihodu Gandhija v Bombay

Bombay, 29. decembra, g. Vodja indijskih nacionalistov Mahatma Gandhi je včeraj pristal v pristanišču Bombay. K sprejemu se je zbral včeraj tisočev njenih priateljev, ki so mu pribrali na vdušne ovacije. Na 5 km dolgi poti od pristanišča do njegovega stanovanja je bilo 50.000 ljudi v špalirju. Pred Gandhijevim prihodom je prišlo med kongresisti in njihovimi političnimi nasprotniki do spopadov, pri čemer je bilo 25 oseb ranjenih. Gandhi ni podal nobenih izjav, ker je poneljek njegov dan molka. Predsednik vseindijskega konгрesa Pandit Nehru je bil včeraj aretiran. Njegova aretacija je v zvezi s poživljnjem pokreta za pasivni odpor.

Bombay, 29. decembra, AA. Ko je Gandhi prišel semkaj, so mu takoj poročali o dogodkih v Pešavarju. Gandhi je bil zelo razburjen in je dejal, da se bo propaganda za državljanško nepokorščino najbrž nadaljevala. Velika množica je voditelju indijskega kongresa priredila navdušen sprejem. Pozdravili so ga odlični člani vodstva indijskih nacionalistov in druge osebnosti izvršnega odbora indijskega kongresa. Gandhi je posvetoval s svojimi tovariši o položaju v Indiji, nakar se je v avtomobilu, okrašenem s cvetjem, odpeljal v mesto, kjer ga je pozdravljala velika množica.

Pešavar, 29. decembra, d. Vodja organizacije »Rdečih srajce« Gafurkan in

trije drugi njeni člani so bili aretirani zaradi agitacije za popolno državljanško nepokorščino in popolno neodvisnost Indije ter so bili odvedeni iz severozahodnega obmejnega ozemlja. V Pešavarju so aretirali 95 članov ilegalnih organizacij. Razen teh so aretirali 188 organizatorjev v petih okrajih severozahodne obmejne pokrajine. Tudi v Kotatu so aretirali ob priliku nekega zborovanja 200 oseb.

Pariz, 29. decembra, AA. »Havas« poroča iz Pešavarja v Indiji, da so bili pri spopadu, do katerega je včeraj prišlo med Indi in muslimani, nevarno ranjenih 4 Indi ter 4 muslimani in ne 500 Indov, kakor so javljala prva poročila.

Priprave za reparacijsko konferenco

Po želji Francije naj bi se konferenca sestala čimprej, najkasneje pa 20. januarja v Lausanni

London, 29. decembra. »Times« poroča, da je včeraj popoldne francoski poslanik posetil angleškega zunanjega ministra ter imel z njim dolgotrajeno razgovor. Zatrjuje se, da je izrazil v imenu francoske vlade željo, naj bi se čimprej sklicala mednarodna reparacijska konferenca. Francoska vlada je mnenja, da bi se naj sestala ta konferenca 20. januarja, da bi se še pred pričetkom razočrtevne konference razčistilo vprašanje nemških reparacij. Konferenca se bo vršila v Lausanni.

Pariz, 29. decembra. Posvetovanja francoskih in angleških finančnih stro-

kovnjakov, ki razmotrovajo reparacijski problem, so bila danes obnovljena. Vrše se v prostorih finančnega ministarstva. Zaenkrat še ni določen datum nameravnega sestanka med ministrskima predsednikoma med Lavalom in Macdonaldom. Računa se, da bo tem, da bodo strokovnjaki še ta teden končali svoja posvetovanja tako, da bi se mogla Laval in Macdonald sestati že prihodnji teden. Kljub demantijem z angleške in francoske strani se uporno vzdržujejo vesti, da je Macdonald res povabil Lavalja na razgovor v London.

Važno za državne dobavitelje

Beograd, 29. decembra, AA. Da se ne bi neenako ali napačno tolmačila odredba čl. 90 pravilnika o delovanju odsekov za računovodstvo finančnih direkcij, je finančni minister za računovodno blagajniško poslovanje davčnih uprav izdal pojasnilo, da se potrdilo o plačevanju davku za preteklo tromesečje ne bo zahtevalo samo v primeru, če gre za doba, predvidene v točki 13 člena 98 zakona o državnem računovodstvu, ki se vršijo neposredno v brez javnih dražb in pisemnih pogodb potom komisij in če ne gre za večje svote kakor tisoč Din. V vseh ostalih primerih morajo dobavitelji in podjetniki vrednočni pristoju naredbodajalcu v vpogled originalno potrdilo o plačevanju davku za preteklo tromesečje.

Tajno oboroževanje Nemčije

Berlin, 29. decembra. »Berliner Montagspost« poroča, da namerava Francija še pred pričetkom razočrtevne konference objaviti daljšo spomenico, ki se bo bavila z nemškim tajnim oboroževanjem. V to svrhu se marljivo zbira vseckovrstno gradivo, ki mu služijo v prečasnji meri za podlagu razne izjave nemških osebnosti v zadnjih letih.

Polaganje kabla po mestu

Ljubljana, 29. decembra. »Elektra« d. d. v Ljubljani je zaprosila za odobritev projekta, po katerem namerava elektrificirati justično palajočo. Vzajemno zavarovalnico, stanovanjske hiše direkcije državnih železnic in hiše g. Kambičeve v Gledališki ulici.

Zaradi izvedbe tega projekta namerava družba na več krajin križati mestne občinske ceste s kablovodmi.

In justični palacio, ki se zveže s kablom na Dunajski cesti.

Vzajemna zavarovalnica bi se elektrificirala s strujo iz transformatorske postaje v Ljubljanskem dvoru, stanovanjske hiše direkcije državnih železnic na Dunajski cesti št. 89 se namerava preskrbeti z električno silo po nizkonapetostnem kablu, ki bi vodil iz projektirane transformatorske postaje ob železniškem tiru. Ljubljanska kreiditna banka bi se spojila s kablom, ki je položen v bližini nebotičnika, na transformatorsko postajo v kleti banke. Hiše g. Kambičeve v Gledališki ulici bi se prav tako iz te transformatorske postaje elektrificirale po kablovodu.

Komisija obnavlja tega projekta se bo vršila na dan 14. januarja (četrtek) 1932.

s sestankom komisije ob 8. uri zjutraj pred justično palajočo.

Vsem interesentom so razpoloženi načrti in tehnično poročilo na vpogled v uradnih prostorih obrtnega oddelka bankske uprave.

V tem roku se smejajo zoper projekt vložiti ugovori in uveljavljati zahtevki, na dan komisije obnavljače pa v roke vodji komisije.

Po zaključku obnavljanje vloženi ugovori se ne bodo obnavljavati,

temveč se bo v stvari odločilo, kolikor iz javnih ozirov ne bi bilo pomislek ali zadrežkov.

Zato se vsi interesenti vabijo, da se razprave udeležijo.

INOZEMSKA BORZA.

Curih: Beograd 9.10, Pariz 20.10 in

pol, London 17.57 in pol, Newyork 512.50,

Bruselj 71.40, Milan 26.02 in pol, Madrid

43.30, Amsterdam 206.50, Berlin 121.50, Sofia 3.71, Praga 15.18, Varšava 57.50, Buka-

reška 3.07.

Lloyd George ozdravil

Kairo, 29. decembra, AA. Smoti se je

Lloyd George, ki je popolnoma okreval,

vkljucen na parnik v Anglijo.

Konferenca interesentov za izvoz v Južno Afriko

Konzul g. Štrekelj o možnostih naših trgovskih stikov s to daljno južno državo

Ljubljana, 29. decembra.

K važni konferenci, ki jo je sklical Zbornica za TOI in je na njej poročal naš honorarni konzul v Johannesburgu gosp. Danilo Štrekelj, je prislo toliko zastopnikov našega industrijskega in trgovskega sveta, da je bila vsa prostorna knjižnica Zbornice zasedena. Razen skoraj vseh ljubljanskih članov ZTOI so se konference udeležili tudi člani ZTOI g. Lenarčič z Vrhnike, ljubljanski trgovski gremij je zastopal predsednik g. Gregorec, Zvezda industrijskega tajnika Golja in Gorjup, društvo demarnih zavodov predsednik gosp. dr. Štokar. Osrednjo sekcijsko lesnih trgovcev

moralni zopet odpustili. Ker je standard dežavskih plač silno visok, namreč 3½ šilinga, je tudi vse precej drogo. V najboljših letih je delavec zasluzil mesečno bajno vsoto 70 do 80.000 Din, porabil pa le 2 do 3000 Din na mesec. Beli naseljeni le nadzorujejo, črnci pa delajo.

Kar se uvoza tiče, se lahko na kratko reče, da ta država rabi blaga vse vrste, biti pa mora prvo vrstno in dobro. Zato pa blago brez vprašanja Afričan tudi dobro plača. Največ država brez drevja rabi lesa, a le takega, ki vzdrži tropsko klimo in silno vročino v globinah rudnikov. Doseči so uporabljali edino le kanadski in iz Evrope švedski les, sedaj pa uvažajo les tudi že iz baltskih držav, a poskušti so tudi Rusi, čeprav brez uspeha, ker prebivalstvo ruskih izdelkov ne mara. Predavatelj je že poskušal z našimi firmami, pa so mu vzorce lesa pošljali v kuvertah. Na lastno roko pa so nekatere male firme poslale tja najslabše blago in s tem vse pokvarile. Zato je treba najprej eliminirati nerečno trgovino. Južnoafriški trgovci imajo namreč črno knjigo, ki jo vodijo silno natancno, zakaj v teh krajih so tako urejene razmere, kakor morda nikjer v Evropi.

Kar se naseljevanja v onih krajih tiče, velja tudi kvota, po kateri se lahko naseli iz vsake države le po 50 oseb na leto, to pa zato, ker se branijo judov, ki so zlasti iz Poljske prihajali v ogromnih množicah. Rokodelci ne sprejemajo, pač imajo pa radi moderne in pridne poljedelje. Poljedelstvo je namreč tako razvito, da se pri južnoafriških poljedelcih uči že Holandci, ki so najboljši poljedelci v Evropi. Kar se kulture tiče, je g. konzul omenil, da je pravkar zgorela v Johannesburgu 30 milijonov Din vredna knjižnica in da ima država 4 velike univerze. Tam gre vse na veliko in ker je država pred kratkim odpovedala Nemčiji trgovsko pogodbo, sedaj Nemčija joče in tarna.

Država je v velikem razmahu in Anglija, Nemčija ter Amerika se kosajo na južnoafriških trgu. Ker se pa hoče država osamosvojiti, je vse proti Angliji in prav zato so Južnoafričani sedaj sklenili pogodbo z Japonsko, ki jo imenujejo gospodarsko pogodbo. Japonska je vrgla v trenutku sklepa te pogodbe ogromne množice blaga na trg po uprav smenski cenah. V tej deželi je že 400.000 avtomobilov, tako da ga ima že vsak četrti prebivalec. Država ima pa tudi ogromne železarne, ki preskrbujejo z železom vso centralno Afriko, silno bogate rudnike zlata, demandna polja in pa ogromno sadja, zlasti pa pomaranč za izvoz.

Kar se tiče naših parketov, so bili tamkajšnji trgovci prav zelo zadovoljni z njih kvaliteto, kakor tudi s ceno. Radi bi jih bili še dalje časa preizkušali in g. konzul jim je dal nekaj kvadratnih metrov naših parketov zastonj, s tem je pa pokvaril vse zaupanje v njem. Zastonj namreč tamkajšnji trgovci ne mara ničesar, ker darov na vajen. Cene lesa v onih krajih je težko ugotoviti, ker imajo vse trgovino v rokah veletrgovci in prekupci. Direktno dopisovanje nima smisla, ker traja dva meseca, dokler dobimo odgovor. Pri lesu moramo razen cene in mere navajati vedno tudi težo, ker se tam prodaja les po težini. Ogromne množine lesa konzumirajo seveda rudokop in en sam rudokop potrebuje 100.000 kub. metrov na leto.

Kar se plači tiče, je Južna Afrika skoraj solidna in računa še vedno le z zlatom valuto. Lepi časi so že minuli, ker v Africi se tekuje, vendar je pa mogoče dosegiti še velike uspehe, da bomo bodočim našim kupcem šli na roke. Ko je o vseh podrobnostih natančno informirani referent opisal še plačilne modalitete, posredovanje takoj imenovanih Šiperjev, je opisal tudi, kako so tudi zamorci razvajeni, kar se tiče dobrega blaga.

Na lesnem trgu sedaj dominira kanadski bor - pletčaj, vendar pa se rudokop zamira tudi za naš bor, smreko, jelesko in bukev ter hrast. Treba je poslati za vzorec po nekaj tramev. Tudi parjena bukev ter hrastova ladijska tla bi naše kupce. Veljajo le angleške mere in teže.

Ko je predavatelj navedel se druge artefikle, se mu je zahvalil član ZTOI g. Lenarčič kot redki prikazni v konzularem zboru, ki v resnicu koristi domovini.

Pristopajte k Vodnikovi družbi

Požarne katastrofe širom sveta

Med božičnimi prazniki se je zgodila cela vrsta velikih požarnih nesreč

Bukarešta, 29. dec. g. Listi poročajo, da je dobila rumunska Narodna banka od francoske banke kratkorocno posojilo 250 milijonov frankov ali 1600 milijonov lejov. Oficijelno se ta vest potrjuje in izpopolnjuje s tem, da je bila zadevna pogodba v Parizu že podpisana. Kredit bo porabljen za zimske mesece, ko ni izvoza žita in Narodna banka nima dotoka deviz. Pogodba je bila začasno sklenjena za tri mesece s pravico avtomatičnega podaljšanja za nadaljnih šest mesecev. Narodna banka bo

dala ves znesek na razpolago finančnemu trgu v Bukarešti. Vest o zaključku tega posojila je napravila v finančnih krogih zelo ugoden utis.

Bukarešta, 29. dec. g. Pomanjkanje dejanja v gotovini je privedlo do tega, da so pričeli rumunski kmetje živilo in žito prodati pod ceno. Tako so te dni v trgu Baizi prodali kravjo za 500 lejov, v nekaterih transilvanskih vaseh pa so prodajali mlade prašičke po 12 lejov komad.

Milijonska tihotapska afera v Rumuniji

Tihotapska afera s špiritem -- V afero so zapleteni tudi nekateri senatorji in poslanci

Bukarešta, 29. decembra, g. Oblastem se je posrečilo razkriti veliko tihotapsko afero s špiritem, ki so ga brez plačila taks iz inozemstva uvažali v Rumuniji. Država je bila pri tem oškodovana za milijonske zneske. Doslej je policija aretirala celo vrsto oseb in iz-

vedla mnogo hišnih preiskav, pri čemer je našla seznam oseb, zapletenih v aferi.

V seznamu so tudi imena senatorjev in poslancev, ki so ti poslani pomagali, pozneje pa, ko se je za st

Karel Gobecius:

Dampirji velemešta

Roman

119

Mladi slikar ga je komaj poslušal. Z razumom se mu je vračal spomin na Sabino in groza ga je obhajala pri misli, kaj bo, ker ostane dolgo priklenjen na postelji.

Ta silna bolest mu je privabilo solze v oči. Kar je stopil iz gruče medicincev debeluhast gospod z dolgimi rusimi zalisci, z belim napršnikom in klobukom zastarele oblike; spominjal je na enega onih podeželskih zdravnikov, ki nikoli ne pozabijo posetiti bolnice, če le pridejo v Pariz.

Ta gospod se je sklonil k Andreju za šepečat:

— Zdi se, da me ne poznate.

Mladi slikar ni mogel verjeti svojim očem. Da ni bilo glasu, bi ne bil spoznal slavnega policista, tako imenitno je bil preoblečen.

— Gospod Lecoq, — je zamrširal.

— Tiše, nesrečen!... Morda naju kdo opazuje. Prijahjam, da vas pomirim.

Govoril sem z gospodom Mussidanom in preskrbel sem mu pretvezo,

da lahko odgovori svoje hčerke z markizom de Croisenoisom za mesec dni. Potrebujem namreč mesec dni, da spravim vso tolpo pod ključ. Vi pa ostanete tu čas tu. Če mi boste hoteli kaj sporočiti, če bi se vam pripetilo kaj izrednega, se obrnite na bolnička, ki leži na desni strani, to je naš človek... Vsak dan vam sporočim, kaj se godi.

XXXIV.

Lecoq ni držal rok križem in kmalu je imel v rokah dokaze, da je kolovodja tolpe, ki nastopa pod tremi imeni, iniciator umora. To pa slavnemu policistu ni zadostovalo, kajti pod ključ je hotel spraviti vso tolpo. Preiskavo je vodil tako spremeno in mreža, ki je z njim opletal zločinsko družbo, je bila tako tenka, da lopovi niso nicesar stnili.

Mascaret je bil izgubljen v trenutku, ko je bil trdno prepričan o svojem uspehu.

Drugi dan po nesreči je postal policijski prefekturi pismo, v katerem je evadil Toto-Chopina in navedel dovolj podrobnosti, da bi ga lahko izsledili.

— Toto, — je dejal sam pri sebi, — bo takoj povedal, kakšno vlogo je igral Tantaine; toda tega moža ni več in moja skrb bo, da ga ne obude od mrtvih.

Se istega jutra je namreč začgal velik ogreni in sežgal uramzane cunje, ki jih je nosil, ko je igral v svoje namevene vlogo starega sodnega eksekutorja.

Ko je bil Tantaine izpuhnut skozi dimnik, je bilo treba še poskrbeti, da izgine tudi Mascaret. Ta naloga je bila najtežja. Stari sodni eksekutor je bil

ponovil Franco smeje. — Kitajci se ne bori, vsaj tako ne, kakor mislimo mi. Kitajci se ne bore na naš način. Bitka na Kitajskem je bolj pošiljanje parlamentarcev in izmenjanje telefonskih pogovorov, kakor bombardiranje. V kitajski vojni je glavno, da zna nasprotnik kupiti nasprotno armado bodisi vso s poveljnikom na čelu, ali pa s pomočjo izdajalcev samo oni del, ki mu je najbolj nevaren. Izdajstvo v očeh Kitajca ni niti nepoštenega. Sicer je pa veliko vprašanje, ali ni to bolj civilizirano, kakor vaša vojna z grozanimi masakri.

— Seveda je, — je odgovoril novinar, — toda izdajstvo je podlo. Kitajski vojaki se torej ne bore za ideale?

— Pozna se vam, da prihajate iz Evrope. Ne, Kitajec nima pojma o tem, kaj je narod in domovina, on si ne more misliti, da bi mogla imeti vojna razen ropanja in tativ ře kak drug namen. Kitajska je najbolj decentralizirana država na svetu. Misel obramebe rase proti evropskemu vpadu morja živi v glavah kitajskih vojakov.

Noben Kitajec pa ne misli na obrambo lastnega naroda. Ideja naroda, ki se je pojavila proti koncu srednjega veka, je razmeroma moderna tudi v Evropi. Ali mislite, da jo je poznal kdo za časa Karla Velikega? Prav gotovo ne.

— Pa še kako. A to je daleč ni vse. Pozabiti ne smete, da sem čutil na svoji koži vse sladkosti svetovne vojne.

— Takrat ste pa gotovo trpeli še bolj, kakor trpimo zdaj. Povejte mi kaj o svetovni vojni, take storije rad poslušam.

Novinar je baš začel pripovedovati, ko se je vlak ustavljal. Vrata kupeja so se naglo odprala in pojavili so se vojaki z nasajenimi bajoneti in dolgimi noži za pasom. Obkoličili so polkovnika in ga odvedli. Novinar se je nagrinil skozi okno, da bi videl, kam ga vodijo. Ustavili so se z njim kar na peronu. Polkovnik je moral poklekiniti in mlad vojak je pograbil sabljo, hoteč

— Tudi jaz sem to poskusil, je odgovoril novinar.

— Še pasji kdaj uši? — ga je vprašal kitajski polkovnik.

— Pa še kako. A to je daleč ni vse. Pozabiti ne smete, da sem čutil na svoji koži vse sladkosti svetovne vojne.

— Takrat ste pa gotovo trpeli še bolj, kakor trpimo zdaj. Povejte mi kaj o svetovni vojni, take storije rad poslušam.

Novinar je baš začel pripovedovati, ko se je vlak ustavljal. Vrata kupeja so se naglo odprala in pojavili so se vojaki z nasajenimi bajoneti in dolgimi noži za pasom. Obkoličili so polkovnika in ga odvedli. Novinar se je nagrinil skozi okno, da bi videl, kam ga vodijo. Ustavili so se z njim kar na peronu. Polkovnik je moral poklekiniti in mlad vojak je pograbil sabljo, hoteč

— Tudi Evropa se toča.

— Ali ste čitali, kako si preganjajo Američani skrbi in težave? Ne? Z življanjem!

— Mi smo pa bolj praktični, raje čitamo časopise.

IZGUBIL SE JE PES

>Foxterrier, bel, s črnimi rjava obrobljenimi usesi, silni na

ime Boby den 28. t. m. v Ljubljani. — Vrnite proti nagradi >Hrovate<, Postojnska ulica 22 (Stan in dom). 3625

IZGUBILA SE JE BOA

sinoči od 4/7 do 7. ure od Pri-

sinočne ulice do >Naceta<. Pošte-

ni najditev naj jo odda v trgo-

vini Marinko. 3624

VDOVA

36 let stara, neodvisna, iz dobre družine, kristjanka, izvrstna gospodinja, s precejšnjim do-

to in lepo opremo, se želi omoti-

ziti. Ne iščem bogastva, nego

značajnejšega soprogona,

ki bo cenil mojo osebo, ne sa-

mo moje dote. Cenj. ponudbe z

naslovom pod >Vzajemna sim-

patija 638/3591< na upravo >Sl.

Naroda<.

DRŽAVNI URADNIK

z dobro plačo, lastnim stanova-

njem in imetjem, kristjan, 35

let star, išče znanja v svrhu

znanitve. Ker živim v dobrih

gmotnih razmerah, mi ni do do-

tega. Pogoji so: dobra gospodinja,

ljuba iskrena soproga. Resne

ponudbe s polnim naslovom pod

>Sigurna bodočnost 259/3590<

na upravo >Sl. Naroda<.

3607

GOSTILNO

dobrodružno, na prometnem

kraju v Mariboru, blizu kor-

tega koridorova državnih železnic, prodam. Informacije:

Anton Hoste, Stritarjeva u. 7,

Maribor. 3607

Zahvala

Pošdom prerane smrti naše jubilirane

hčerke, sestre in nečakinja, gospodinje

Ivanke Planinšek

se najlepše zahvaljujemo vsem onim, ki so

nam hajšali trpljenje, nadalje pred duhov-

ščini, darovalcem prekrasnih venčev in

cvetja, povezem za v srce segajoče žalo-

stvo in vsem onim, ki so jo spremstili na

njeni zadnji poti.

LJUBLJANA, 27. decembra 1931.

Rodinka Planinšek in ostali sorodniki.

Kako se na Kitajskem

bojujejo

Armade napredaj — človek, ki je kaj vreden, nikoli ne postane vojak

Francoski novinar Pierre Daye se je napotil na Kitajsko, da bi videl vsajeno bitko. Šofer ga je odpeljal v Hankeu, kjer so imeli čete generala Čang-solna izkopane streleske taborje po vseh izkušnjah svetovne vojne. Streleski jariki so bili pa prazni in novinar je bil razočaran.

— Ali bi me ne mogli odvesti tja, kjer se zares bojujejo?

Sofrer pa ni vedel, kje se bojujejo.

— To bo tamle, — je pokazal z roko,

— nekje daleč. Toda pot ni varna. Po-

vod se klatijo tolpe demoraliziranih

vojakov in tolovajev. Sicer pa nihče

točno ne ve, ali se sploh kje bore.

Francoski novinar se pa ni hotel vrnil domov, ne da bi videl vsajeno bitko. Zato je posestil nekega rojaka, ki živi na Kitajskem že 30 let in ki se je tudi na zunaj že docela prilagodil kitajski rasi. Na vprašanje, kje bi lahko videl bitko, se je Franco nasmejal, onudil novinarju skodelico zelenega čaja in mu odgovoril mirno:

— Na Kitajskem ni nobenih bitk.

Novinar ga je debelo pogledal.

— Kaj pa velike armade? Kaj pa vse ti maršali in generali, ki si stojijo nasproti? Kaj pa strelivo, ki ga pošiljajo kitajskim armadam skrivajo skraj vse evropske države?

— Na Kitajskem ni nobenih bitk, — je ponovil Franco smeje. — Kitajci se ne bori, vsaj tako ne, kakor mislimo mi.

Kitajci se ne bore na naš način.

Bitka na Kitajskem je bolj pošiljanje parlamentarcev in izmenjanje telefonskih pogovorov, kakor bombardiranje. V kitajski vojni je glavno, da zna nasprotnik kupiti nasprotno armado bodisi vso s poveljnikom na čelu, ali pa s pomočjo izdajalcev samo oni del, ki mu je najbolj nevaren. Izdajstvo v očeh Kitajca ni niti nepoštenega.

Sicer je pa veliko vprašanje, ali ni to bolj civilizirano, kakor vaša vojna z grozanimi masakri.

— Seveda je, — je odgovoril novinar, — toda izdajstvo je podlo. Kitajski vojaki se torej ne bore za ideale?

— Pozna se vam, da prihajate iz Evrope. Ne, Kitajec nima pojma o tem, kaj je narod in domovina, on si ne more misliti, da bi mogla imeti vojna razen ropanja in tativ ře kak drug namen. Kitajska je najbolj decentralizirana država na svetu. Misel obramebe rase proti evropskemu vpadu morja živi v glavah kitajskih vojakov.

Noben Kitajec pa ne misli na obrambo lastnega naroda. Ideja naroda, ki se je pojavila proti koncu srednjega veka, je razmeroma moderna tudi v Evropi. Ali mislite, da jo je poznal kdo za časa Karla Velikega? Prav gotovo ne.

— Pa še kako. A to je daleč ni vse. Pozabiti ne smete, da sem čutil na svoji koži vse sladkosti svetovne vojne.

— Takrat ste pa gotovo trpeli še bolj, kakor trpimo zdaj. Povejte mi kaj o svetovni vojni, take storije rad poslušam.

Novinar je baš začel pripovedovati, ko se je vlak ustavljal. Vrata kupeja so se naglo odprala in pojavili so se vojaki z nasajenimi bajoneti in dolgimi noži za pasom. Obkoličili so polkovnika in ga odvedli. Novinar se je nagrinil skozi okno, da bi videl, kam ga vodijo. Ustavili so se z njim kar na peronu. Polkovnik je moral poklekiniti in mlad vojak je pograbil sabljo, hoteč

— Tudi Evropa se toča.

— Ali ste čitali, kako si preganjajo Američani skrbi in težave? Ne? Z življanjem!

— Mi smo pa bolj praktični, raje čitamo časopise.

mu odsekati glavo. Bil je pa zelo ne- reden in usekal je polkovnika v ramo tako, da mu je brizgnila iz rame kri. Polkovnik je prebledel, a že je vojak znova zavil tel sabljo in polkovnikova glava se je zatrkljala na tračnice. Vojak so jo pobrali in vrgli v koš za smeti. Potem je vlak odpeljal naprej.

Bridka usoda

delavskih otrok

V Nemčiji je obubožanje srednjih in nižjih slojov v vedno večje. Beda se čuti posebno v industrijskih krajih in večjih mestih. Kako zelo je ljudstvo obubožano, priča najbolje žalostna usoda delavskih otrok, ki morajo delati in pomavati staršem preživljati rodino, čeprav hodijo še v šolo. Po uradnih podatkih je zaposleni samo v Berlinu 9000 delavskih otrok. Dobra polovica teh otrok je zaposlena po trgovinam in uradih kot raznašalci, okrog 1000 otrok dela v poljedelstvu, drugi so zaposleni v industrijskih podjetjih, čeprav je to po zakonu pre-povedano.

Otroti delajo večinoma po tri ure dnevno, nekateri pa tudi po šest. Nad šest ur del, samo